

REVISTA DE L'ASSOCIACIÓ CULTURAL

FENT CARRERANY

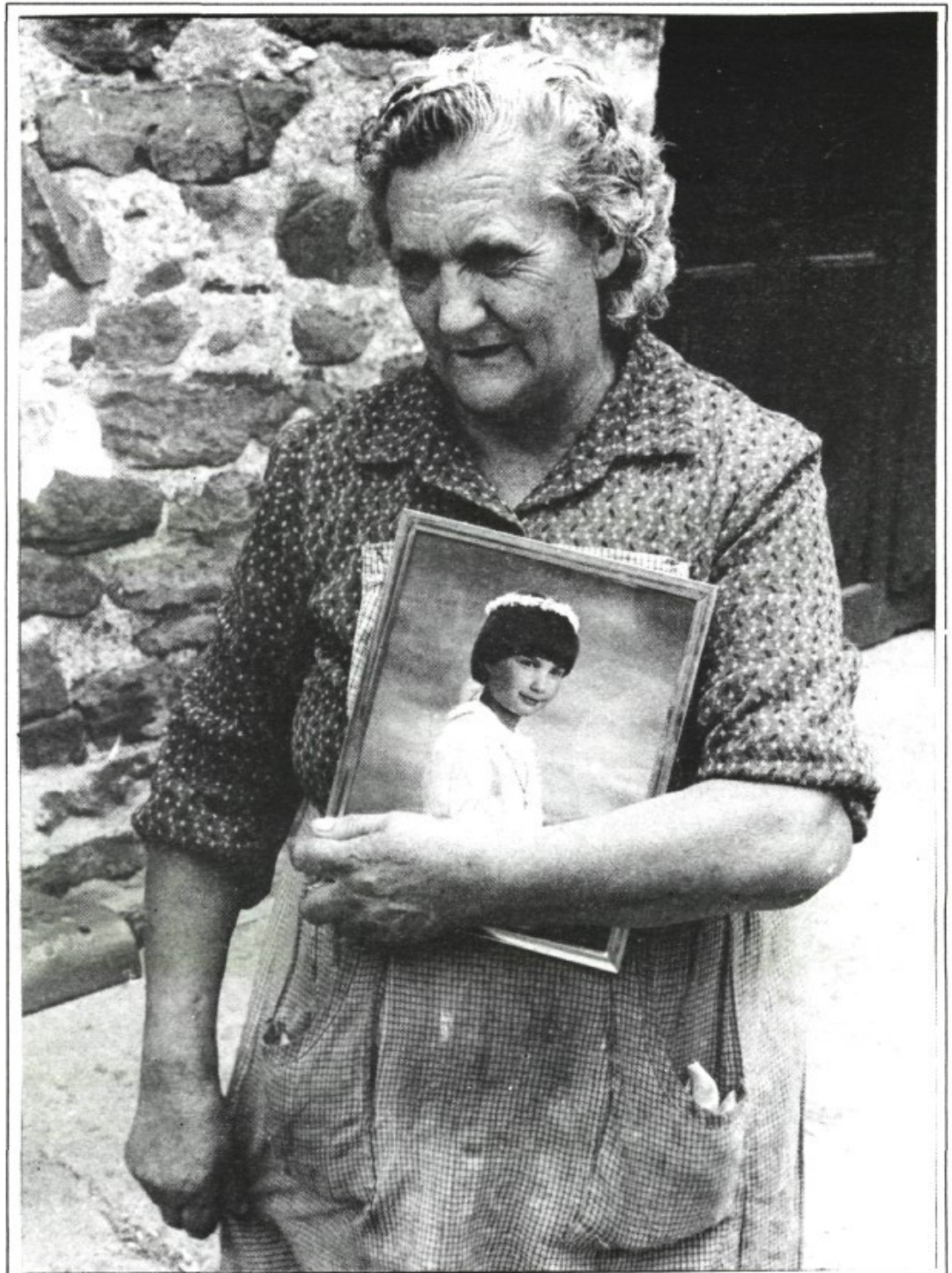
MARIA DE LA SALUT
ASSOCIACIÓ DE PREMSA FORANA
DE MALLORCA

PREMSA
FORANA

Número 93

ABRIL

Any 1994

6è CERTAMEN DE
FOTOGRAFIA "FENT
CARRERANY"

PREMI MESTRE
PERE DES
RETRATOS

Títol: "MARIA"

Autor: Joan Tejero

Sumari

Editorial i sumari	2
6è Certamen de Fotografia	3
Excursions pel terme de Maria	4
L'Escola a Fent Carrerany	6
Sa Xerradela amb Francesc Estarellas i Joana Aina Tugores	8
Sa Ruta de s'ensaimada	11
Bullit de Notícies	12
Demografia. Telèfons	14
El temps. Temps passat	15
Traspàs de competències educatives	16
Aniversari de la Tercera Edat	17
Celebració de l'onzè aniversari de l'Estatut	18
El conseller Bartomeu Reus, a la seu de la Premsa Forana	19
Activitats Quaresmals	19
Excursió a la Reserva des Galatzó	20
V trofeu Gesa de Gimnàstica Rítmica	20
Carrerany Esportiu: Ciclisme	21

Fotografies:

Jaume Mestre Llompart
Magi Ferriol Bauzà
Arxiu personal Francesc Estarellas
Pedro López
Joan Tejero

EDITORIAL

Fer una editorial en aquesta època és caure en la temptació de referir-se al sentit religiós de la Festa Pasqual, prou desvirtuada, en els seus plantejaments inicials i convertida en un cap de setmana més llarg del normal.

Maria ha estat notícia als diferents mitjans de comunicació, precisament pel caràcter més senzill que se li ha volgut donar a la Festa Pasqual. Lluny de la parafernàlia que aquesta celebració ha agafat a altres localitats mallorquines, l'església de Maria ha optat per fer de la participació i la senzillesa, els valors que han de regir aquestes festes.

Passant a altres temes, no volem deixar passar l'ocasió de referir-nos a la manera com se duu la gestió de Ca'n Rotger. Ja hem dit en altres ocasions que tota iniciativa que augmenti la possibilitat de fer coses per al poble és positiva, si es gestiona bé. I Ca'n Rotger, un espai amb possibilitats, però mal equipat i mal gestionat, es converteix en un espai inútil i problemàtic si se segueix per aquest camí. Aquesta vegada els plats romputs els ha pagat la nostra associació -el "robatori" d'un ordinador- però una altra vegada poden ser altres els qui rebin.

FENT 100 CARRERANYS

(Aquest número surt un poc més tard del que és habitual degut a les vacances de la impremta)

EQUIP DE REDACCIÓ:

Magi Ferriol Bauzà
Pere Fons Pascual
Joan Gelabert Mas
Margalida Mas Vicens
Miquel Morey Mas
Onofre Sureda Ribas

HAN PARTICIPAT EN AQUEST NÚMERO:

Col·legi Públic A. Monjo, Gabinet de Premsa de la Conselleria de Cultura, Educació i Esports, Bartomeu Pastor Sureda, Club Ciclista de Maria de la Salut

EDITA: Associació Cultural FENT CARRERANY,
Sant Miquel, 11 07519 Maria de la Salut

IMPRIMEIX: Apostol y Civilizador.
Petra.

Nº DEPOSIT LEGAL: PM-457/1986

La redacció de Fent Carrerany no es fa responsable de les opinions dels qui hi escriuen

6è CERTAMEN DE FOTOGRAFIA FENT CARRERANY

El passat dia 26 de Març es va inaugurar el 6è certamen de Fotografia "FENT CARRERANY" amb un èxit total de participació i d'assistents. A partir de les 18'30 hores el irat format en aquesta edició per dos professionals de la fotografia Joan Llabrés, de sa Pobla, i Rafel Gamundi, de Muro, el director general de publicacions del Grup Serra, sempre ligat a la nostra activitat, Miquel Serra, el locutor d'Ultima ora Radio Capdepera, Miquel Alzamora i el nostre amic i ntic membre del consell de redacció de "FENT CARRERANY", ere A. Pons que substituï a darrera hora l'escriptor lexandre Ballester. Gràcies a tots per la seva assistència i sperit de diàleg.

El certamen organitzat per la nostra Associació i atrocinat una vegada més, ja són tres, per la Comissió de 'ultura i Educació del Consell Insular de Mallorca enregistrà n total de 107 obres que pretenien guanyar a cada un dels partats.

En aquesta ocasió la sort va repetir en alguns dels ja uardonats en edicions anteriors i premià altres valors. Així, n l'apartat de color, el guanyador va esser el mateix de l'any assat, en Mateu Barceló i Pastor amb una fotografia que més areix un quadre abstracte. El segon classificat va esser en

El jurat

4 persones, poques per a les expectatives que cada any dpositam en aquest apartat destinat als veïns del nostre poble. El guanyador va esser en Martí Serra amb la fotografia a color d'un molí de sa Marjal poblera a posta de sol, una postal típica mallorquina de les que feia Mestre Pere des Retratos. Esperem que a la propera edició, si decidim seguir amb aquest apartat la participació sigui més nombrosa. Si d'alguna manera es pot millorar esperam suggeriments i noves idees.

El premi Mestre Pere des Retratos d'enguany va correspondre al mateix guanyador del premi blanc i negre, l'autor de Granollers Joan Tejero. Aquest premi era l'únic compatible amb els altres i es pot veure una madona entrada en anys que porta una fotografia d'una nina en una mà i amb l'altra s'estreny el davantal. El jurat va considerar que de totes les fotografies participants aquesta era la que més s'adeia a l'estil de Mestre Pere des Retratos.

El premi a la col·lecció, apartat incorporat per primera vegada en aquesta edició, que aquest any tractava el tema de l'erotisme va esser per la sèrie de 3 fotografies realitzada per Andreu Negre, habitual als concursos fotogràfics i guanyador a l'edició passada del premi blanc i negre. Pel que fa a la propera edició acceptam propostes de nous temes de col·lecció.

Aquesta edició se celebrà a sa Capella Fonda i hem emprat un nou sistema per penjar les fotografies. Per sort, i que en el futur sigui així, no ens falten obres participants i les parets tant si són de sa Capella Fonda com si són les de la Casa de la Vila queden estibades de fotografies. Com podeu veure a les fotografies que acompanyen, l'ambient el dia de la inauguració era molt bo. En el proper número publicarem les fotos premiades. Gràcies a tots, Consell Insular de Mallorca, Collectiu Capella Fonda, centres de recolliment d'obres, mitjans de comunicació i participants per haver ajudat a l'èxit d'aquesta 6a edició. Fins l'any que ve.

Miquel Morey i Jaume Mestre.

Aspecte de la Capella Fonda, el dia de la inauguració

Miquel Aguiló i en tercer lloc quedà en Jaume Serra. Pel que fa referència a l'apartat de blanc i negre, el guanyador no va esser de Mallorca, sinó el resident a Granollers, Joan Tejero amb una fotografia que reproduïa un home treballant en un banc de taller devora una finestra. El segon i tercer lloc varen esser per Pedro López i Maria del Pilar Galmés que en l'anterior edició ja va aconseguir el segon premi de blanc i negre.

El premi juvenil també va esser en aquesta ocasió per un altre jove manacorí, en Gregori Llull i Font amb la fotografia d'un molí.

L'apartat de local mereix una menció especial. Un poc més de déu fotografies hi prengueren part, corresponents a

EXCURSIONS PEL TERME DE MARIA

Entre les propostes que sorgiren per celebrar l'esdeveniment del núm. 100 de la nostra revista, es proposà fer alguna sortida que inclogués la visita a algunes de les possessions més significatives de Maria. Així, alhora que es fa excursionisme, es té l'oportunitat d'aprendre alguna cosa sobre la història del nostre poble. Demanàrem a en Bartomeu Pastor, el nostre col·laborador especialista en aquests temes que ens fes uns quants itineraris possibles.

Banderola/Montblanc/Binicaubell. L'esmental torrent desemboca a son Real.

Hi ha una col·lecció de plànols de la finca que val la pena veure.

5. Sa Caseta des Garriguer.

Sortida de les cases per darrere els sestadors, passant per s'Era Llobera, na Monja, Rotes Velles i s'arriba a sa Caseta

Vet aquí el primer:

1. DEULOSAL-MONTBLANC

1. Sa Pleta d'es Pujolet, també anomenada s'Olivera.

Poblat talaiòtic emmurallat. Es molt interessant una part de la murada i dos portals d'entrada. Posteriorment va ser habitat pels romans. Hi ha restes de ceràmica romana (teules, trossos d'àmfores, etc.).

Primitivament tenia quatre portes, adintellades. Les portes tindrien un metre i mig d'amplària per uns tres metres d'alçada.

2. Cases velles de Deulosal.

Nucli de tres cases. És molt interessant l'estructura exterior així com l'interior. El portal, cuina, llenyam, arcs...

Abans d'arribar a les cases hi ha una torre de moli fariner que també servia per moldre i extreure aigua. El pou ovalat així com el cintell són de gran interès. La torre cilíndrica de moli amb base construïda de pedres rebosades. Escala de caragol i portals de marès. El pou ovalat empedrat així com el cintell de sinia ens fa pensar amb el seu origen musulmà.

Als voltants de les cases hi ha restes d'una gran població talaiòtica.

3. Ses Tarragones.

Restes d'un poblat talaiòtic, l'únic conservat al terme.

4. Cases de Montblanc.

Visita a les cases on s'hi arriba a través del "pinaret" i del Camí Vell de Maria a Artà. Es creua el torrent de

L'ESCOLA A FENT CARRERANY

A partir d'aquest mes s'inicia una secció escrita pels nins i nines de l'escola de Maria a FENT CARRERANY. Aquesta secció consistirà en col·laboracions fetes pels propis nins de casta diversa: notícies, dibuixos, etc. Per tal de poder-li treure el màxim suc, tant des de l'escola, com des de fora, ens agradaria explicar els objectius que pretenem treballar a partir d'aquesta activitat, que, principalment, són dos, un de cara als pares i un altre de cara als propis alumnes.

Per una part, el que pretenem és fer de l'escriptura una cosa real, viva, que ajudi el nin a comunicar i expressar els fets que per a ell són importants. Per això, no hi ha millor mitjà que la revista local que llegeixen els seus pares, padrins, amics,...

Per altra banda també pretenem apropar la grafia i l'ortografia dels nins als pares ja que a partir del coneixement de quines són les característiques de l'escriptura de l'edat del seu fill, els pares seran més capaços d'ajudar-lo a progressar.

Així per exemple, com podreu observar, els nins més petits, de 3 i 4 anys, comencen el procés d'escriptura en lletra majúscula perquè els és més fàcil de fer aquest tipus de lletra que no la lletra enllaçada o minúscula. Als 5 anys s'introdueix ja la lletra enllaçada (enllaçada perquè han d'escriure sense aixecar el llapis fins que acaben d'escriure

la paraula) i en acabar el primer cicle de primària (1r i 2n) el nin ja ha de ser capaç de dominar els dos tipus de lletres.

Pel que fa a l'ortografia s'ha de dir que n'hi ha dos tipus: l'ortografia natural i l'ortografia arbitrària. Les faltes d'ortografia natural són, per exemple, confondre una lletra amb una altra, una "p" amb una "d", o escriure "al" en lloc de "la", mentre que l'ortografia arbitrària suposa el coneixement d'una sèrie de regles arbitràries perquè no estan relacionades amb la pronúncia. En acabar 2n els nins han de dominar l'ortografia natural i conèixer algunes regles ortogràfiques.

Si us explicam tot això és senzillament pel fet que als escrits que apareixeran en aquesta secció veureu escrites probablement paraules com "pasco", "vacanses", etc... paraules ortogràficament incorrectes, però que, de moment, no corregim perquè no són, com abans hem explicat, faltes d'ortografia natural.

Per acabar us voldriem suggerir algunes activitats que podeu fer a casa vostra amb els vostres fills i que els poden ajudar en aquest procés de lecto-escriptura:

- En primer lloc, llegir-li contes quan és petit i en esser més gran estar devora ell quan els llegeixi.

- Escriure coses que tenen sentit com, per exemple, cartes o postals a familiars, les notes d'aniversari o d'altres

celebracions als seus amics...

- Escriure la llista de la compra.

- Llegir cartells, noms de pobles, de carrers o dels seus productes preferits.

- Veure sovint escrits els noms dels seus familiars, sobretot els noms dels pares i dels germans i, evidentment, el seu...

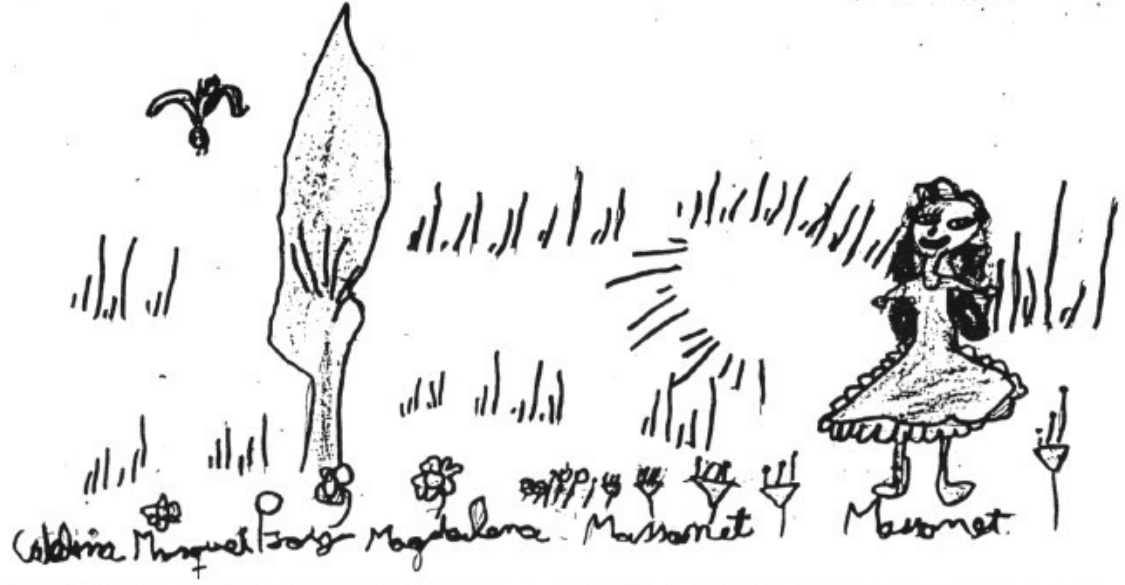
Per acabar senyalar només que allò que és més important és que el nin vegi que vosaltres sovint llegiu i escriviu. Els nins aprenen moltes coses imitant la con-

NOTICIES
ES NINS I NINES DE SETE I VUIT
VAREN ANA AMB VEXE A MADRIT I PORTU
GAL.

ducta de la gent gran. per això serà gairebé inútil intentar que llegeixin contes o que vagin a la biblioteca si no veuen que vosaltres sou els primers a fer-ho. Pensau que val la pena dedicar a aquests primers anys un poc de temps per part vostra perquè el nin que de petit llegeix té molt guanyat com a alumne i com a persona.

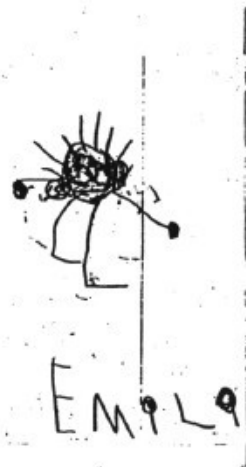
DILLUNS 21 DE MARÇ
SESCOLA DE BÀIX VARENÀ NINS I NINES
PRIMERS ANYS

els nins i nines d'EDUCACIÓ INFANTIL - 5 anys -

Martina

EMILIA

Alexandre

joan

esela

Pere

guyar

Catalina

tomreu

anton

SA XERRADETA AMB...

FRANCESC ESTARELLAS FLEIXAS
I JOANA AINA TUGORES MAS (2ª part)

Segueix la xerradeta amb els amics Francesc Estarellas Flexas i Joana Aina Tugores Mas.

Casats a Maria, passen a viure a Sóller al comerç que havia muntat de fadri el Sr. Francesc Estarellas, en el carrer de la Lluna, 27.

- Quin temps va durar aquest negoci de Sóller, Sr. Estarellas?

* Tenguèrem la botiga oberta del 47 fins el 57. Cinc anys de fadri i cinc de casat.

- I què hi feia dins la botiga Na Joana Aina, una mariera traslladada a Sóller?

* Feia de dependent. Pràcticament duia el negoci. A qui comprava una màquina de cosir, li ensenyava a cosir i brodar. En Francesc anava per les cases a instal·lar.

Ella era la presència, l'elegància i ell era el feiner... Una parella unida i harmoniosa. Però el Sr. Francesc diu que ella també sabia fer feina dins el taller: muntar ràdios, bobinar, etc.

- Quina era la causa principal que el negoci prosperàs tant, a més de la vostra feina i simpatia?

* Els primers anys foren molt bons. Era l'època del contraban. Hi havia a Sóller molts de doblers. La gent anava polenta. No miraven prim. Tothom comprava i pagava perquè hi havia pasta. Però, a mesura que es va anar acabant el contraban, la gent va tornar mal pagadora. Els diners s'acabaven i a vegades es feia molt difícil arribar a cobrar certes factures.

- Pogué ésser aquest un dels motius pel qual cercàs altres maneres de viure?

* Sense cap dubte, aquest va ser un dels motius per anar-me'n a cercar ventura per França.

- I la botiga, la dona i els infants?

* Era aquell temps i jo havia d'obrir nous camins. L'any 57 me'n vaig anar a França i va quedar la meua dona amb tres infants: Na Francisca, Na Joana Aina i En Joan. La dona va quedar a Sóller amb la tenda oberta per si no m'anava bé a França i hagués de tornar. Ella també anava a cosir a ca ma mare.

Les aventures són aventures i són fàcils de contar quan han passat, però fou ben difícil pel nostre matrimoni entrevistat. La solitud d'un i altre, l'enyorança, els tres infants, la feina, la inseguretat, etc.

- Conta, Sr. Francesc, què féreu a França?

* Vaig dur molta de sort. Vaig poder entrar a fer feina a la fàbrica Peugeot. Vaig entrar al servei elèctric i a telecomunicacions. Era un treball una mica complicat. Jo

portava un tiolet i me va servir de molt.

- Anàreu pujant de categoria dins aquesta fàbrica?

* Vaig deixar el servei elèctric i vaig passar a la cooperativa. Ma feren cap de servei tècnic de la cooperativa.

- Com era, senyor Francesc, aquesta gran fàbrica?

* Quan hi vaig anar hi havia 44.000 homes emprats i feien 1000 cotxes cada dia i ara, per la causa de la robotització, hi ha 22.000 homes i fan 3.000 cotxes diaris.

- Ja ens entra la curiositat de saber com se les enginyava l'esposa Joana Aina, tota sola i amb els tres infants.

* L'absència no va ser molt llarga. Només foren 16 mesos. Durant aquest temps tenia la botiga oberta, però me

Era gent de gran hospitalitat i no feien distincions de classe en les esglésies.

faltava en Francesc. M'enyorava. Me feia molta falta, sobretot pels tres fills. La sogra m'ajudava. Menjàvem junts i ens consolàvem.

- I llavors, Joana Aina?

* Quan ell va tenir feina i a on viure, ens va cridar que hi anàssim. Partirem amb els tres nins i les coses. La meva sogra, que no me va deixar mai, m'hi va acompanyar. Era dia 8 de setembre de 1958.

Un départ chez les municipaux

Bonne retraite M. Esterellas

Vendredi soir, aux ateliers municipaux, rue Faid'herbe, s'est déroulée une bien sympathique cérémonie. En effet, M. François Esterellas partait en retraite.

M. Esterellas est entré à la ville en 1970. Il occupa les fonctions de responsable électricien et de gérant de la salle des fêtes où il sut faire apprécier ses qualités d'homme et de professionnel. Il termine sa carrière aux Ateliers avec ses collègues de travail.

François et Jeanne Esterellas partiront pour les Baléares où ils passeront une retraite heureuse. Les amis, réunis vendredi, ont offert à François de nombreux cadeaux pour qu'il puisse bricoler et à Jeanne de superbes fleurs. La soirée s'est poursuivie autour d'un buffet froid. Soirée biens sympathique qui s'est terminée très tard dans la gaieté et la bonne humeur.

Bonne retraite, François...

M. et Mme Esterellas.

(Photo Hervé Jecker).

- Contau-nos un poquet aquesta nova vida.

* La primera dificultat fou la llengua. Jo no sabia francès. A poc a poc vaig anar aprenent i entenent la gent d'allà. Cuidava la casa i els nins començaren l'escola.

- Com era en aquell moment el viure francès?

* La vida era molt elevada, comparada amb Espanya. Era com de la nit al dia. Ara ja no és igual. El que guanyava amb una hora era el que guanyava a Sòller amb una setmana.

- I els costums francesos, Joana Aina?

* Les dones ja conduïen cotxes com ara aquí. Jo aviat en vaig aprendre. Hi havia una altra educació pels infants. La vida era més lliure. Les nines se n'anaven totes soles com les d'ara i això que cont ja fa 32 anys. Les coses eren més normals.

- I la religió?

* Es molt distinta. Es una fe més real. Només va a missa el qui hi creu. No hi van perquè les vegin. No fan distincions de classe dins l'església. Era una església més oberta.

El Sr. Francesc afegeix que la gent creient organitzava festes, kermesses, per ajudar a l'església en les seves necessitats. Els capellans no tenen paga d'estat. La gent era conscient de l'alimentació del clergat. La gent que anava a les reunions estava convençuda. Els que no hi estaven, no hi anaven ni molestaven. Era una església molt lliure i agradable, no forçada per ningú.

- I vos, Joana Aina, només cuidàveu els infants i la casa?

* Ho vaig fer així fins que els nins foren grans. Als 40 anys me vaig posar a fer feina com agent de servei en el magisteri. Així vaig aconseguir un retiro que ara disfrutem.

- La feina a la fàbrica Peugeot fou ja la darrera, Sr. Estarellas?

* No. Vaig deixar la feina de Peugeot per entrar d'electricista a l'Ajuntament i de servei a una sala de festes. Amb els guanys de la sala de festes compràrem la casa de Maria.

- Quin record teniu d'aquella gent amb qui convisquéreu?

* Era gent de gran hospitalitat. Eren i són amants de fer un favor desinteressadament.

Es veu que el matrimoni Estarellas-Tugores apren-gueren la lliçó de la hospitalitat. Així ho demostra aquesta carta d'agraïment.

- Hem parlat de moltes coses, però no hem dit el nom del lloc on es va desenvolupar la vostra vida a França.

* Estàvem a Belfort. És un poble industrial, d'uns 60.000 habitants. Li diuen la porta d'Europa. Està situat a 60 quilòmetres d'Alemanya i a 14 de Suïssa. És el pas d'Europa. És una ciutat freda. El que resisteix el fred de Belfort, pot anar a viure a Sibèria. A uns 20 k. està la fàbrica Peugeot.

- Durant aquest temps, vos oblidàreu de l'estimada Mallorca?

* No mai. Cada any veniem de vacances a Maria i a Sòller. La Joana Aina venia dos mesos i mig amb els al·lots i jo venia un mes. Tenia ma mare a Sòller i compartiem el temps entre Sòller i Maria. Després de les festes de Maria tornàvem partir cap a Belfort.

- I quan fou la vostra tornada definitiva?

* L'any 1983, quan me jubilàren als 60 anys, venguérem a viure a Maria. Na Joana Aina diu: jo, per seguir-lo, vaig deixar la feina als 54 anys i he començat a cobrar als 60.

Estrellas de Anunci

REVISTA FENT

Ciutat de Pamplona, 20 de Febrero de 1980

Sr. D. Francisco Estarellas
4, rue Georges-Pompidou
BELFORT (Francia)

Amigo Estarellas:

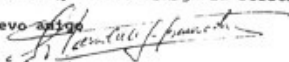
Tuve el honor ayer de hablar con su señora y por ella y lo que me ha dicho el amigo Jaberrí a quien Vds. acogieron en esa su casa, he llegado a la convicción de la amabilidad de todos Vds. Desgraciadamente no es corriente encontrar en esta vida personas que han tenido para conmigo y los míos la atención y bondad de corazón que Vds. han demostrado. Créame que estoy deseando poder recibirles en Pamplona, y como el mundo es pequeño, espero vivir aquí esa satisfacción.

Todo mi agradecimiento para esa familia por la gran acogida que dieron Vds. a mi empleado Jaberrí que si no es por Vds., todavía estaría sin llegar a Pamplona.

Hice ayer mismo el ingreso al que se refiere la imposición del documento -- que adjunto. Sepa que me quedo con el duplicado del mismo.

Y nada más sino reiterarle de nuevo mi gran emoción por su generosa colaboración en favor de mi empleado. Que Dios traiga la felicidad a esa familia.

Un cordial abrazo de su nuevo amigo

S'unió fa sa força

* N'hi ha varis: casament, néts, poder viatjar a París, a Venècia...

- Com fou aquest viatge a París?

* Fou meravellós, diu la Joana Aina. Un any no venguérem a Mallorca i el meu estimat marit me donà aquesta sorpresa. Hi anàrem amb el cotxe. Hi estàrem una setmana. Mai no podré oblidar tot el que vaig veure i el molt que vaig disfrutar.

- I a Venècia?

* Només fa quatre anys. Ja érem jubilats. Era un viatge organitzat. Quatre dies d'excursió embriuxadora.

- Què en deis del poble de Maria

Moltes coses sabiem dels nostres amics Francesc i Joana Aina, però el que no sabiem ni ens havíem imaginat era que la senyora Joana Aina fos una gran esquidora. Sabiem que li agradava i sabia ballar molt bé, però de l'art de la neu no n'havíem sentit parlar.

- A França hi teniu bons amics i qualque poc d'enyorança?

* Pensau si ens estira, que allà hi tenim dues filles casades. Ara feim el camí al revés. Abans vivíem a França i veníem a fer vacances a Mallorca. Ara vivim a Mallorca i anam a fer vacances a França. Actualment tenim quatre netetes i tres netets i són l'alegria de la nostra vida.

- Si havíeu de tornar començar a viure, com ho faríeu?

* No me'n pened de res del que he fet. Passaria pel mateix camí, diu el senyor Estarellas. Hem sabut vèncer les dificultats. Estic satisfet. No vull esborrar res de la meua vida. El saber viure és un art, diu na Joana Aina. Sempre estam alegres. Sabem viure d'una manera i altra. Si poc, poc; si molt, molt.

- Quin ha estat el dia més feliç de la vostra vida?

d'avui?

* Han fetes coses admirables: la tercera edat, el menjador, etc. etc. Estic sorprès, diu en Francesc, del que fa l'Ajuntament de Maria: obren carrers, fan millores, han posat l'aigua, posen voravies, sembren arbres, lleven perills... Han fet més agradables les oficines de la casa de la Vila. Hi ha un servei exquisit. Ha fet més aquest ajuntament tot sol que tots els altres.

- Un consell pel poble?

* Que hi hagi molta germanat i unió. La unió fa la força.

Gràcies, Francesc i Joana Aina per haver repetit aquesta gran frase: La unió fa la força. Només així podrem aconseguir un poble i un món millors.

Si l'enveja fos bona, diríem que en tenim de la vostra vida i felicitat. Que segueixi sempre tan tendre aquest amor i aquesta alegria.

Pere Fons

SA RUTA DE S'ENSAÏMADA

Col·lecció March.

Moltes de vegades, per un motiu o altre voltam per Ciutat, per la zona del centre i no sabem què hem de fer per passar una estona. Sovint ens hem trobat que per fer temps hem d'anar a rendir culte als mostradors de les botigues, vulgar passatemps d'aquesta societat consumista que ens ha tocat viure.

Idò, just al centre de la ciutat, al número 11 del carrer de Sant Miquel s'hi troba ubicada, al primer pis, la Col·lecció March. Art Espanyol Contemporani. Un total de 36 obres d'autors de l'Estat Espanyol, un petit recorregut per les avantguardes artístiques del darrer segle a l'Estat. Entre d'altres, podem contemplar creacions que van des del realisme d'Antonio López fins al surrealisme de Salvador Dalí, passant per les no menys suggerents de Joan Miró, Pablo Picasso, Tàpies, Juan Gris, Andreu Alfaro, Chillida, Antoni Clavé, Miquel Barceló, Ferran García Sevilla, Mompó, Equipo Crónica, etc., etc., etc.

Aquest petit, però dens recorregut, ens permet fer-nos una idea de l'evolució i del camí que han fet les noves expressions artístiques arreu de l'Estat Espanyol i de passada poder contemplar obra d'alguns dels grans genis universals. L'horari és de 10 a 13'30 del matí i de 16'30 a 19'30 els capvespres, els dissabtes sols està obert pel matí, i pels residents a Mallorca l'entrada és de franc.

Un senyor a terra de mossons.

El passat 3 de març, la Facultat d'Educació de la U.I.B. va organitzar una diada d'homenatge a Jaume Vidal i Alcover. L'acte de cloenda d'aquesta diada va consistir en un recital d'algunes de les seves poesies a càrrec de n'Ovidi Montllor, acompanyat a la guitarra de Toti Soler. Des de dalt de

l'escenari n'Ovidi transmetia el missatge que l'escriptor de Manacor havia deixat imprès als seus versos i tenia tot l'auditori badant dos pams d'orelles. Vaig quedar sorprès de la quantitat de gent que hi havia, la sala d'actes de magisteri era quasi bé plena i normalment a aquests actes no hi sol acudir tanta de gent.

Un cop acabada la funció i de retorn cap a casa, anava pensant amb el títol que s'havia donat a la diada Jaume Vidal Alcover, Un senyor a terra de mossons. Em demanava a veure si realment en aquesta roqueta perduda al mig de la Mar Mediterrània, devia ser impossible habitat-hi una persona que mantingués un pensament distint al de les classes "benpensants", si aquesta aristocràcia decadent de la segona meitat de segle era tan reàcia a acceptar els nous aires que bufaven a l'exterior. Amb aquest embull mental, que intentava desxifrar, vaig topar de front amb un cartell a la porta d'un comerç que anunciava la Festa de l'Estatut, la "famosa" Diada Autònoma, balls de bot i rebosillo, celebracions hereves d'aquella societat descrita més amunt i que poc ha evolucionat, vaig comprendre aleshores perquè en Jaume Vidal va deixar Mallorca: perquè l'estimava.

P.D.-Segons el diccionari, mossó: 2. A Mallorca i a Menorca, individu de la classe mitjana que vol sostenir aparença de senyor o de ric, sense tenir béns econòmics.

Miquel Morey i Mas

BULLIT DE NOTÍCIES

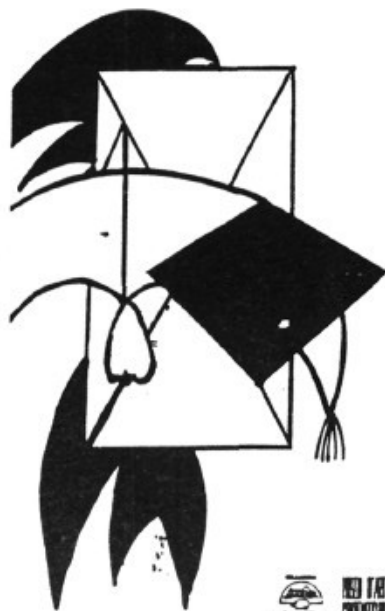
EL G.O.B ORGANITZA UN CURSET DE CAMP D'ORNITOLOGIA

Per a aquells que es vulguin iniciar en l'estudi dels aucells, el G.O.B. ha organitzat de l'11 d'abril al 27 de maig un curset d'Ornitologia de Camp a la Casa de Cultura de Ciutat. El curset constarà de 21 sessions, tres per setmana (dilluns, dimecres i divendres) dividides en 3 mòduls. Un primer mòdul, elemental, destinat a ensenyar els principis de la identificació dels aucells en el camp. Un segon mòdul, més especialitzat, centrat en les tècniques d'estudi dels aucells i un tercer mòdul integrat per una sèrie de conferències d'interès per a la generalitat del públic. Les sessions començaran a les 7 i mitja del vespre i la durada serà d'una hora i mitja aproximadament. El nombre de places és limitat a 100 i el preu de la matrícula serà de 3.000 ptes. per als socis del G.O.B. i 4.000 per als no socis. Les inscripcions es poden fer al telèfon 721105. Sa Nostra col·labora en el curset i el local està cedit per la Conselleria de Cultura, Educació i Esports.

MOSTRA D'ESTELS ARTÍSTICS A SA POBLA.

Del 25 de març al 30 d'abril estarà oberta al Museu d'Art Contemporani de sa Pobla una mostra d'estels artístics amb el títol de "Fes pujar l'art al cel". L'horari de visites és de dimarts a divendres de 18 a 21 hores, els dissabtes d'11 a 14 i de 18 a 21 hores i els diumenges d'11 a 14 hores. Una vegada acabada la mostra, el 7 de maig se celebrarà a l'oratori de Cretatx una exhibició dels estels exposats a partir de les 16 hores i el vespre una torrada-sopar i subhasta al Museu d'Art Contemporani a partir de les 21 hores.

FES PUJAR L'ART AL CEL !!

DEL 25 DE MARÇ AL 30 D'ABRIL 1994
INAUGURACIÓ DIA 25 A LES 21'00 HORES

III CERTAMEN DE FOTOGRAFIA SANT FELIP NERI. MAIG 1994.

Dins de les activitats de la IV Setmana Cultural que organitza el Col·legi Sant Felip Neri se celebra el III Certamen de Fotografia.

Aquest any el tema és racons de les Illes Balears i és obert a tothom. Cada participant podrà presentar un màxim de dues fotografies. El termini de presentació acaba el dia 9 de maig de 1994 i la inauguració i exposició serà del 20 al 27 de maig al Col·legi.

Les obres poden ésser entregades personalment o enviades per correu sempre que arribin abans del dia 9 de maig al mateix col·legi, a Foto Servei Rudy's o Tecno foto. El format de les fotografies serà entre 13x18 i 20x25 cms. i aniràn muntades sobre cartolina de 33x28 blanca o negra, on hi figurarà al marge inferior dret, el títol i lema. Per a més informació podeu telefonar al 724739.

XERRADES SOBRE LA SIDA

Organitzat per l'Ajuntament de Maria, concretament per l'Àrea de Serveis Socials, s'estan organitzant una sèrie de xerrades sobre la sida. La primera va ser per als mestres de l'escola de Maria, el passat 22 de Març. La segona, dia 6 d'Abril, serà per als pares i mares de l'escola, i la tercera, oberta a tothom es farà el proper 14 d'Abril, a les 20 hores a sa Capella Fonda.

Fa les xerrades el metge de Maria, en Bartomeu Sunyer.

EL NUMERO 3 DE "DE PINTE EN AMPLE"

Ha sortit el full informatiu núm. 3 de DE PINTE EN AMPLE, editat per l'Ajuntament de Maria i dedicat íntegrament a tractar el tema d'impostos. La primera part parla dels impostos i la seva regulació. A continuació es parla de les taxes per a la recollida de fems i residus sòlids. Després toca el torn a les taxes per al subministrament d'aigua, les taxes del cànon de sanejament i les bonificacions a aquestes taxes.

Era una informació llargament esperada i que a la fi ha resolt els dubtes que la major part dels futurs usuaris del servei tenien.

EN PERE ALEMANY INAUGURA EXPOSICIÓ A SINEU

El passat divendres dia 1 d'Abril, el pintor Pere Alemany inaugura exposició a S'Estació de Sineu. Les noves obres d'en Pere Alemany han tornat trobar un marc adequat a la seva pintura. Esperem que sigui un èxit, tal i com ja ens té acostumat el pintor marier.

ELS NINS DE L'ESCOLA VIATJAREN A PORTUGAL

Aquí els teniu. Contents i esperançats que el viatge els surti bé. Ens han promès que el mes que ve ens informaran de l'excursió. Per ara vos haureu de conformar amb la fotografia.

PRIMERES JORNADES MUSICALS CAPVUITADA DE PASQUA

Ens ha arribat informació sobre unes jornades que sobre Orgues Històriques de Mallorca tindrà lloc a sa Pobla entre el 6 i el 9 d'abril. Prestigiosos organistes com Arnau

BULLIT DE NOTÍCIES

costums religiosos s'arriben a perpetuar de tal manera que poden afectar el present més immediat, estigui lligat o no al fet religiós. Diem això perquè els casiners de Maria, el passat Divendres Sant, obligaren a complir, tant si vols com si no, la més escrupolosa abstinència. Tots aquells acostumats a anar a mercat i fer una beranadeta a qualsevol dels cafès que envolten la plaça, es trobaren que la carn no figurava en cap dels plats sol·licitats. D'això se'n diu complir amb el deure i fer-lo complir als altres, per força.

L'ORDINADOR PORTÀTIL DE FENT CARRERANY, XORIÇAT O MANLLEVAT?

Ja sabeu que a la nostra Associació, que ocupava l'habitació del costat de la Biblioteca, a la Casa de Cultura, li cediren una habitació a Ca'n

Reynés. Xavier Carbonell o Miquel Bennàssar interpretaran diverses peces per a aquest instrument. Una bona iniciativa que compta amb el patrocini de diverses institucions públiques i privades.

OBRES A LA PLAÇA DEL MERCAT

Ens ha sorprès el moviment de terra i altres elements que s'han incorporat a la Plaça del Mercat. Diuen que als voltants d'allà on hi ha els jocs dels infants hi han posat terra per tal de sembrar-hi gespa, cosa que no ens sembla malament del tot, si es fa bé; però allò que ja no veim amb tants bons ulls és la manera com han solucionat el perímetre que envolta els jocs. No creiem que col·locar-hi pedres d'aquestes tan irregulars i cantelludes tan a prop sigui una cosa molt adequada. Els nins petits, que cauen tan sovint, es poden fer mal amb aquestes pedres tan decoratives com perilloses.

UN CONTENIDOR NOU PER AL PAPER

A la part de dalt del carrer de ses Corbates, s'ha col·locat un contenidor nou, tramès pel Ministeri d'Obres Públiques. Benvinguda sigui qualsevol iniciativa que impliqui conscienciar la gent per reciclar tot el que sigui possible.

EL BERENAR DEL DIVENDRES SANT ALS CAFÈS DE MARIA

No sabem fins a quin punt els

Rotger, on col·locar-hi el material. Fins aquí correcte i lògic. Allò que no ha estat tan lògic ha estat el resultat d'aquest trasllat. No sabem de qui és la culpa, però la casa de Ca'n Rotger no està prou habilitada per deixar-hi segons quines coses i per a fer-hi segons quina feina. El resultat és que un ordinador portàtil que la nostra Associació havia aconseguit amb penes i treballs, ens ha desaparegut, perquè ningú no tenia control sobre la casa de Ca'n Rotger. Nosaltres, innocents, volem creure que qualcú ens l'ha manllevat i que ens el farà arribar, per tal que la nostra revista, la vostra, surti amb normalitat i puguem fer la feina una mica millor.

Demografia

ENS HAN DEIXAT:

L'amo N'Esteve Bergas Fons, morí el passat dia 1 de març a l'edat de 87 anys. Vivia a Sa raval, número 54.

Madò Catalina Vanrell Gual, morí el passat dia 6 de març a l'edat de 85 anys. Vivia al carrer Nou, número 17.

Madò Margalida Bergas Font, morí el dia 8 a l'edat de 72 anys. Vivia a Sa Raval, número 72.

L'amo en Martí Mas Castelló, morí el dia 9 de març a l'edat de 76 anys i vivia al carrer Compte d'Ampúries, número 5.

L'amo en Simó Mas Munar, morí el dia 21 de març a l'edat de 91 anys i vivia a Sa Raval, 71.

Què descansin en pau.

BENVINGUTS:

Na Margalida Salom Ramis, va néixer el 5 de març i el seu domicili és Escola de Nins, número 10.

Els seus pares són en Miquel i na Maria.

En Jorge Jimenez Amorós. Nasqué a Palma el 18 de març. Es fill de Joan i Bàrbara.

En Bartomeu Genoverl Ferriol. Nasqué el dia 22 de març. El seu domicili és Antoni Nadal, 11.

Els seus pares són en Gabriel i na Joana Maria.

Enhorabona als seus pares i demés familia.

TELÈFONS D'INTERÈS

AJUNTAMENT	525002 Fax 525194
UN.SANITARIA (Cita Previa)	525594
APOTECARIA	525020
ESCOLA DE DALT I FAX	525083
ESCOLA DE BAIX	525252
CA SES MONGES	525144
LOCAL 3a EDAT	525564
PARRÒQUIA	525033
GESA INCA: AVARIES	500700
BOMBERS	085
AMBULATORI D'INCA	502850
SON DURETA(Centraleta)	175000
AMBULANCIES S.S. (INCA)	502850
AMBULANCIES	200362
RECAPTACIO DE TRIBUTS DELA CAIB (INCA)	505901
ADMINISTRACIÓ D'HISENDA D'INCA	505112 505150

HORARIS:

AJUNTAMENT:

de 8'30 a 15 hores.

APOTECARIA:

Matí: 9 a 13 hores.

Horabaixa: 16'30 a 20'30 hores.

UNITAT SANITARIA:

de 9 a 15 hores.

BIBLIOTECA:

Dimarts, dijous i divendres: de 18-20 h.

Dimecres: de 17 a 20 hores.

Dissabtes: de 10 a 13 hores.

LÍNIA MARIA-PALMA:

Maria: 7'30 i 15 hores.

Palma: 13 i 19 hores.

LÍNIA INCA-MANACOR:

Inca: 12'30 i 19'55 hores.

Manacor: 9'40 i 18'50 hores.

PUNT D'ATENCIÓ CONTINUADA DE SINEU:

Carrer Ponent, número 3.

- Per demanar hora alservei de Pediatria heu de cridar de 8 a 14 h. al..... **855043**

- Per urgències, a partir de les 15 hores heu de cridar al **520292**

- Preparació pel part, postpart, control de gestació i informació sobre anticonceptius heu de cridar al **236624**

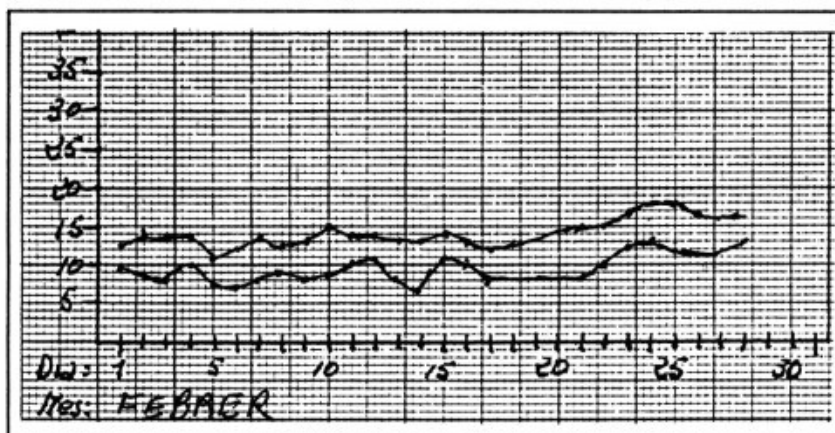

El temps

MES DE FEBRER DE 1994

Sol

PLUVIOMETRIA

Dia 4	3 l.
Dia 8	9 l.
Dia 13	9 l.
Dia 17	3 l.
Dia 20	1 l.

TOTAL: 25 LITRES

Temperatura Màxima
18 °C (Dies 24 i 25)

Temperatura mínima
7 °C (Dies 5, 6 i 14)

Temperatura Mitjana
11'9 °C

Mitjana màximes
14'3 °C

Mitjana mínimes
9'5 °C

GRÀFICA DE TEMPERATURES MÀXIMES I MÍNIMES

Temps passat

ABRIL DE 1.987

- I si parlàssim d'autoritat?
- Càmeres agràries: La llet preocupa.
- A l'ombra del Palau de Sineu.
- El turisme a les Illes Balears.
- Població de Maria a 12-3-87.

ABRIL DE 1.988

- Estatut, Parlament i Autonomia.
- Sa Farinera.
- Sa Xerradeta amb en Pere des Moli.
- La Columna de la Llengua: Normalització Lingüística.
- Feim Carrerany: Excursió al Puig Tomir.

ABRIL DE 1.989

- I Concurs de Fotografia.
- Arees Naturals Protegides.
- Nutrició: La lactància materna.
- Des del Balcó de la Sala: Els Projectes Municipals.
- Bullit de Notícies: Sembrada massiva d'arbres.
- Autogovern ple, ara.
- En Jaume Bauzá Ferriol, segon premiat al IV Concurs de Redacció Escolar.

ABRIL DE 1.990

- II Concurs de Fotografia "Fent Carrerany".
- Projecte de rehabilitació dels antics camins de Mallorca.
- Els molins de vent a Maria.
- Casa de la Vila: Ple extraordinari amb la renúncia del Sr. Batle i elecció del nou Batle.
- Sa Xerradeta amb Rafel Oliver, Batle.
- Tal com havia de ser.
- El virus.

- Amnistia Internacional.
- Carrerany Esportiu: Pla de Mallorca i Gran Premi "La Caixa".
- Feim Carrerany: Excursió a l'Ofre.

ABRIL DE 1.991

- Memòria R.A.M.: Don Miquel Estades, es Rector.
- Inventari de l'Arxiu Municipal de Maria de la Salut.
- Escoles viatgeres: Ruta de Saragossa.
- Trobada de la Premsa Forana amb el President Canyelles a Montission.
- III Certamen de Fotografia "Fent Carrerany".
- Bullit de notícies: L'amo en Xesc de Son Cloquis finalista al Siurell de Plata i "Fent Carrerany" a la Gran Enciclopèdia de Mallorca.
- Jaume Falconer exposa a Sa Capella Fonda.

ABRIL DE 1.992

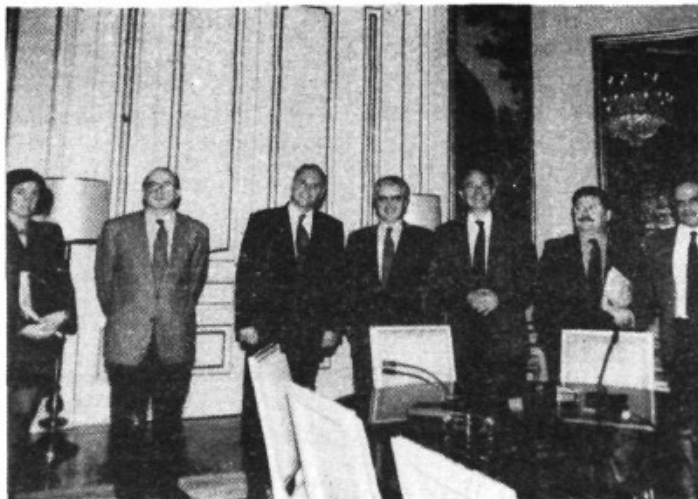
- IV Certamen de Fotografia "Fent Carrerany".
- El nou casal.
- Un poble que perd la por recobra la llibertat.
- Maria de la Salut, música.
- Casa de la Vila: Pressupostos pel 1.992.
- Sa Xerradeta amb l'amo en Toni Carbonell Bergas, En Volando.
- Premsa en català: Cavall Fort i el Temps.
- Primera mostra Mans de Dona.
- Nota informativa dels Independents.
- Feim Carrerany: Excursió a l'Ofre pel Barranc de Biniraix.

ABRIL DE 1.993

- Barcelona, Tarragona i ... molta son.
- Història del cinema (II).
- Conferències de Jaume Santandreu i Joan Bestard.
- La incineració de residus sòlids de Mallorca.
- V Certamen de Fotografia Fent Carrerany.
- Setmana Santa 93 a Maria.

EL MINISTERI D'EDUCACIÓ I CIÈNCIA TINDRÀ EN COMPTE EL PLA DE NOVES INFRAESTRUCTURES I LA SEVA DOTACIÓ ECONÒMICA EN EL TRASPÀS DE LES COMPETÈNCIES UNIVERSITÀRIES.

Les competències educatives en matèria universitària arribaran a les Illes Balears entre l'1 de juliol de 1994 i l'1 de gener de 1995, tal com s'acordà en la reunió que dia 7 de febrer mantingueren Bartomeu Rotger i Amengual, conseller de Cultura, Educació i Esports del Govern Balear, i el ministre d'Educació, Gustavo Suárez Pertierra, a la seu del Ministeri d'Educació i Ciència, a Madrid. La necessitat de dotar la Universitat de les Illes de noves infraestructures, amb l'objectiu de modernitzar-la i adequar-la a les exigències actuals, i la possibilitat que el Govern Balear assumeixi la totalitat de les competències educatives l'any 1997, foren alguns dels temes més importants que es tractaren en la reunió. En aquest encontre, també hi assistiren Jaume Cassasnovas, director general d'Educació, Concepció Sartorio, secretària general tècnica de la Conselleria de Cultura, Educació i Esports, i tots els secretaris d'Estat de l'Administració Central.

El Conseller de Cultura, Educació i Esports, Bartomeu Rotger i el Ministre d'Educació i Ciència, Gustavo Suárez Pertierra amb els Secretaris d'Estat de l'Administració Central.

En el decurs d'aquesta reunió, el conseller de Cultura, Educació i Esports, Bartomeu Rotger, manifestà al ministre la necessitat d'una transferència competencial que consideri el fet que la Universitat de les Illes Balears és una institució en creixement, encara que no consolidada des del punt de vista de la seva infraestructura. En aquest sentit, la Conselleria de Cultura, Educació i Esports ha sol·licitat al Ministeri d'Educació que es comprometi al finançament d'aquest pla de noves infraestructures, el que suposa un increment del pressupost destinat a la nostra Universitat en 3.000 milions sobre el pressupost actual.

En concret, els projectes previstos són la construcció d'un segon multiaulari, una altra biblioteca i un paranímf, adequats a les necessitats de la institució i que resoldran els actuals problemes de manca d'espai. L'edificació d'un centre d'investigació tecnològica i un pla de zona esportiva s'inclouen també dins aquesta mateixa proposta.

El projecte d'un segon multiaulari, juntament amb el primer, les obres del qual començaran ben aviat, finançades pel Ministeri d'Educació i Ciència, constitueixen una dotació en infraestructura molt important per al desenvolupament i la recerca a la Universitat de la nostra Comunitat. En aquest sentit també s'ha plantejat la necessitat d'incrementar els fons del I+D, especialment a través d'una territorialització de les inversions en infraestructura.

El traspàs de les competències de la resta del sistema educatiu es durà a terme entre 1996 i 1999. Segons Bartomeu Rotger, la nostra Comunitat Autònoma gaudirà de la totalitat de les competències educatives l'any 1996 i com a màxim al 97, si existeix acord entre les administracions central i autonòmica.

D'aquesta manera, el ministre d'Educació i Ciència ha proposat la signatura d'un conveni de col·laboració entre

l'Administració central i el Govern Balear, amb la finalitat d'actuar coordinadament durant el període de traspàs de totes les competències. Aquest conveni estableix la creació d'una comissió bilateral que es reunirà per primera vegada a partir del dia 15 de març, adreçada a l'intercanvi d'informació i a l'estudi de propostes sobre la planificació dels centres, l'oferta de l'ensenyament, inclosa la formació professional i sobre la incorporació al currículum de les especificitats de la nostra Comunitat Autònoma. La comissió bilateral serà copresidida pel secretari d'Estat d'Educació, Alvaro Marchesi i el conseller de Cultura Educació i Esports del Govern Balear, Bartomeu Rotger.

El conseller de Cultura, Educació i Esports va sol·licitar al Ministeri la construcció d'una nova seu de la Conselleria d'Educació a la nostra Comunitat Autònoma, per a la qual el Govern Balear cedirà el solar. Aquesta Conselleria, quan disposi de la totalitat de les competències educatives, tindrà un pressupost molt important, proporcional als 9.000 treballadors que l'Administració central traspasarà a l'Administració autonòmica i als 152.000 estudiants que actualment hi ha a la nostra Comunitat Autònoma.

La constitució d'una unitat pont de transferències, integrada per funcionaris del Ministeri d'Educació i Ciència que treballin conjuntament amb els funcionaris de la nostra Comunitat Autònoma en el procés de traspàs, la necessitat de participar en l'elaboració del mapa escolar, en la formació del professorat i en l'elaboració d'un projecte educatiu propi, especialment adaptat a la llengua, la cultura i el medi ambient de les Illes Balears són altres dels temes tractats en aquesta reunió.

Gabinet de Premsa de la Conselleria de Cultura, Educació i Esports del Govern Balear.

ANIVERSARI DE LA TERCERA EDAT

El passat dissabte 26 de febrer va tenir lloc la celebració del cinquè aniversari de l'Associació de la Tercera Edat de Maria.

Com cada any la festa va començar amb una missa a la nostra església, oficiada pel nostre rector don Pere Fons.

Després de la celebració, ens vàrem reunir a son Sant Martí per atipar-nos amb un bon dinar. La festa va acabar amb ball fins ja

ben entrada l'horabaixa. I com podeu veure en aquesta fotografia no cregueu que cap dels nostres majors es cansàs abans d'hora.

"LA CAIXA" us desitja que tots pugueu reunir-vos any rera any i que no en falti cap. Enhorabona a tots!

JUNTA AVALUADORA DE CATALÀ CONVOCATÒRIA DE JUNY DE 1994

TERMINI D'INSCRIPCIÓ: de l'1 al 30 d'abril de 1994, de dilluns a divendres, de 10 a 14 hores, al Servei de Normalització Lingüística de la Conselleria de Cultura, Educació i Esports i als consells insulars de Menorca i Eivissa-Formentera.

IMPRESOS DE SOL·LICITUD DE MATRÍCULA: es poden recollir en els serveis de normalització lingüística de la Conselleria de Cultura, Educació i Esports, Universitat de les Illes Balears, Obra Cultural Balear, Campaña de Normalització Lingüística, consells insulars de Mallorca, Menorca i Eivissa-Formentera, i ajuntaments de Palma, Alcúdia, Pòlpença, Lluçmajor, Manacor i Eivissa.

CERTIFICAT	DATA	LLOC (*)
CERTIFICAT A (coneixements orals de català)	4/06/94	PALMA Universitat de les Illes Balears. Edifici Ramon Llull. Carretera de Valldemossa, km 7,5 CIUTADELLA Institut Josep M. Quadrado. Carrer de Mallorca, 61 EIVISSA Institut de Santa Maria d'Eivissa. Avinguda d'Ignasi Wallis, s/n
CERTIFICAT D (coneixements superiors de català, orals i escrits)		
CERTIFICAT B (coneixements elementals de català, orals i escrits)	11/06/94	PALMA Universitat de les Illes Balears. Edifici Ramon Llull. Carretera de Valldemossa, km 7,5 MAÓ Consell Insular de Menorca. Camí des Castell, 28 EIVISSA Institut de Santa Maria d'Eivissa. Avinguda d'Ignasi Wallis, s/n
CERTIFICAT E (coneixements de llenguatge administratiu)		
CERTIFICAT C (coneixements mitjans de català, orals i escrits)	18/06/94	PALMA Universitat de les Illes Balears. Edifici Ramon Llull. Carretera de Valldemossa, km 7,5 CIUTADELLA Institut Josep M. Quadrado. Carrer de Mallorca, 61 EIVISSA Institut de Santa Maria d'Eivissa. Avinguda d'Ignasi Wallis, s/n

(*) MANACOR: segons la inscripció

Inici de les proves: 9,30 h

És indispensable presentar el DNI per participar en les proves.

NOTA: les dates fixades corresponen a les proves orals i escrites de cada certificat per bé que, si el nombre d'inscrits ho requereix, la Junta Avaluadora de Català podrà ampliar el termini de les proves orals fins al dia següent.

Per a més informació: Conselleria de Cultura, Educació i Esports. Servei de Normalització Lingüística. C/ de Sant Feliu, 8-A. 07012 PALMA. Tel. 17 65 00.

CONSELLERIA DE CULTURA, EDUCACIÓ I ESPORTS

CELEBRACIÓ DE L'ONZÈ ANIVERSARI DE L'ESTATUT

El passat 5 de març es complí l'onzè any de vigència de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears. Amb aquest motiu, el Parlament de les Illes Balears, amb la col·laboració de la Banca March i la Direcció Provincial del Ministeri d'Educació i Ciència va convocar un concurs de redacció.

Aquest es celebra ja per segon any consecutiu i va

comptar amb una gran participació d'alumnes de primària, EGB i secundària de totes les Illes. Cada participant, individualment o per parelles, presentà un treball literari o artístic sobre el tema de l'Estatut d'Autonomia, escrit en català.

Tots els treballs seleccionats foren exposats als locals de la Banca March de Manacor.

El passat dia 10 de març Fent Carrerany fou convidat a la inauguració de l'exposició. Hi assistiren, entre altres personalitats, D. Cristòfol Soler, president del Parlament de les Illes Balears, donya Francesca Sancho, cap del Gabinet de Premsa del Parlament, D. Carles Costa, president de l'Associació de Premsa Forana, el director de la Banca March a Manacor, D. Joan Julve i D. Jesús del Cerro i D. Miquel Perelló,

en representació del Ministeri d'Educació i Ciència.

Després de visitar l'exposició es va servir un sopar al Restaurant Moli d'en Sopa, en una gran taulada molt adornada, al final del qual D. Cristòfol Soler feu una xerrada sobre l'Estatut d'Autonomia i el paper que hi juga la premsa forana per a donar-lo a conèixer als seus lectors.

EL CONSELLER BARTOMEU REUS, A LA SEU DE LA PREMSA FORANA

El passat dimarts, dia 15 de Març, tingué lloc a la seu de Premsa Forana, a Sant Joan, una roda de premsa amb el conseller d'Obres Públiques i Ordenació del Territori, Sr. D. Bartomeu Reus.

Moltes foren les qüestions tractades: aigua, depuradores, carreteres, túnels, línies d'autocars, etc.

Pel que fa al nostre poble, dues foren les qüestions que li presentaren.

La primera fou sobre l'execució del projecte de la variant del camí Encreuer, per unir les carreteres de Sineu i Santa Margalida sense passar per dins el poble, a la qual cosa el conseller contestà que "ni hem podem parlar fins el 97".

L'altra feia referència al poblat prehistòric de Es Velar

i l'ampliació de la carretera que uneix Santa Margalida i Petra. Ens respongué que teniem un fons per imprevistos i que si és necessari es farà una corba per evitar la seva destrucció.

ACTIVITATS QUARESMALS

En Pere Adrover Rosselló dona una conferència sobre els germans Font i Roig. Profunditza llargament sobre la vida i miracles de tan il·lustre personatge. Un docte mariando, mestre de novicis de l'ordre dominicana i fundador dels dominics de Manacor. Molt prest es publicarà la vida de tan virtuosa persona. Les seves despulles, segons el conferenciant, foren enterrades en el convent del dominics de Ciutat, trasladades després a la Seu de Mallorca i més recentement al convent del dominics de Manacor. Crec que el seu lloc ha de ser Maria, el seu poble natal. A l'església parroquial de Maria de La Salut haurien de descansar els ossos del venerable Julià Font i Roig. Prest també hauria d'estar en els altars. Ara és un temps propici per aconseguir-ho. N'hi d'altres que amb manco miracles ja ho són.

El pare Antoni Miró Gallego ens dugué una alenada fresca de cristianisme autèntic. Ens parlà del regne de Déu, aquí, a la terra. Una societat alegre on hi hagués justícia, amor, pau... Ens vàrem entusiasmar els cànctics del regne acompanyats amb la guitarra.

En Bartomeu Bennassar Vicens va obrir camins per unes bones relacions entre pares i fills.

A una i altra conferència no foren molts els que hi assistiren, però fou un número de gent responsable, que valia la pena.

"SA
NOS
TRA"

CAIXA DE BALEARS

FEIM CARRERANY

EXCURSIÓ A LA RESERVA DES GALATZÓ

Com estava previst, el passat dia 27 de febrer, tingué lloc l'excursió a la Reserva Del Galatzó.

Allà ens dirigirem, una trentena d'excursionistes, en un dia que resultà bastant calentet i que feu més agradable la passejada entre els bots d'aigua i les plantes.

V TROFEU GESA DE GIMNÀSTICA RÍTMICA

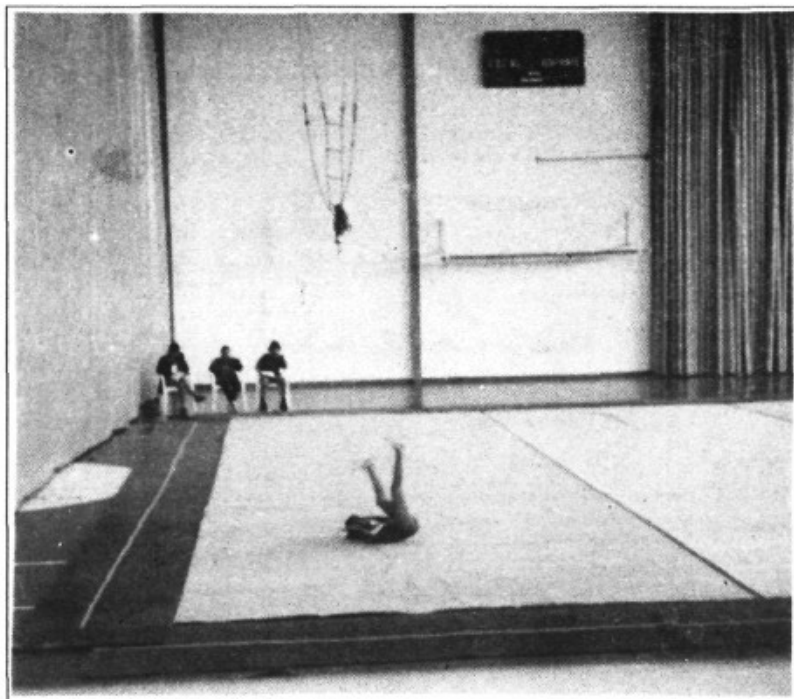
El passat Dissabte, dia 26 de Març, tingué lloc al Poliesportiu Prínceps d'Espanya de Palma el cinquè trofeu Gesa de gimnàstica rítmica.

Del nostre poble hi participava na Francesca Ma. Capó i Gelabert en la categoria C i la modalitat de "Corda" i en la qual quedà classificada la primera.

L'empresa no fou gens fàcil, ja que la competència és molt forta i ella acabava de sortir d'una lesió que l'havia tinguda allunyada dels entrenaments durant un mes i mig.

Enhorabona a la campiona, força i endavant.

Onofre Sureda Ribas.

Presentació dels equips ciclistes

El passat dia 19 de març, a les dependències del Restaurant Es Cruce de Vilafranca, el Club Ciclista Maria de la Salut va presentar els seus equips ciclistes per a la temporada competitiva del present any. Prop de 150 persones es reuniren per assistir a aquest acte de presentació de l'equip més nombrós de la nostra Comunitat Autònoma amb representació a totes les categories del ciclisme de competició illenc que aquest any inicia una nova etapa dins la seva estructura esportiva.

Entre els assistents hi eren el batle de Maria, Rafel Oliver, la regidora de l'àrea d'esports, Francisca Bergas, el president de la Federació Balear de Ciclisme, Antoni Vallori y el president del Col·legi Balear d'àrbitres i cronometradors de ciclisme, Pere Mulet. Amb ells una nutrida representació del mitjans de comunicació.

Després que tots els ciclistes passassen de forma individual i col·lectiva per la sessió de fotografies, procedirem a la presentació dels 57 integrants dels nostres equips. A continuació, els pares de Llorenç Seguí varen recollir un ram de flors que el nostre president, Antoni Font, els va entregar com a mostra de la reconança sempre present que tenim de Llorenç. És que les persones que s'estimen no moren mai.

La composició, per categories, de les distintes formacions del nostre club ha quedada definitivament configurada així:

ALEVINS

Mateu Català Artigues
Jaume Vallés Miquel
Guillem Vallori Grimalt
Cristina Fernández Socias

INFANTILS

Jaume Llompart Quetglas
Vicenç Reynés Nimo
Guillem Beltrán Villar
Joan Barceló Riutort
Damià Barceló Riutort
Victòria Montiel Llabrés

CADETS

Oscar Fernández Jiménez
Josep Lluís Mayol Rosselló
Rafel Campins Durán
Lluís Ferrer Ferrer
Antoni Martorell Gelabert
Eva Maria Fuster Baella

JUVENILS

Pere Moncadas Darder
Emili Genovard Vera
Antoni Obrador Llompart
Christian Retolaza Farruggia
Francesc Mulet Márquez
Daniel Estarellas Massanet
Maria Jesús Beltrán Pericás
Magdalena Beltrán Pericás

AFICIONATS

Rafel Sampol Marín
Anders Carlsson
Joan Miralles Nadal

Antoni Pujol Calafell
Antoni M. Amorós Cerdá
Miquel Arbona Fullana
Joan Horrach Ripoll
Francesc Horrach Ripoll
Maties J. Roig García
Guillem Martorell Gelabert
Gabriel Moncadas Darder

SOCIALS

Simó Font Bergas
Antoni Font Munar
Joan Seguí Artigues
Rafel Mulet Campins
Antoni Mulet Campins
Pere Ferriol Colombram
Pere Ferriol Roig
Sebastià Ripoll Pizà
Simó Darder Bergas
Tomeu Pujol Calafell
Miquel Angel Franco Franco
Joan Pira Vallcaneras
Miquel Salom Ferriol
Sebastià Salom Mas
Esteve Bergas Buñola
Antoni Mas Bergas
Joan Castelló Inglada
Manuel Fernández Tena
Tomeu Arbona Quetglas
Gabriel Vanrell Felani
Antoni Font Bergas
Llorenç Nadal Torres

Memorial Llorenç Seguí

El proper diumenge dia 10 d'abril el Club Ciclista Maria de la Salut, organitzarem la primera edició del "Memorial Llorenç Seguí". Serà una completíssima diada ciclista a la qual hi participaran ciclistes corresponents a les categories aleví, infantil, cadet, fèmina, social, juvenil i aficionat.

L'escenari de les curses serà distint de anteriors ocasions ja que alguns dels carrers no estan en condicions. Aquesta vegada la línia de meta estarà ubicada al carrer Santandreu, molt prop del domicili de Llorenç Seguí. El circuit es completarà pels carrers Sa Tanca, Sa Raval, Villalonga, i carrer Nou abans de desviar-se a la Plaça des Mercat per entrar a la recta de meta. Un circuit de 1.550 metres a cada volta que, ben segur, serà molt dur.

Els únics que no competiran al mateix escenari seran els alevins i infantils. Per evitar tanta duresa i per poder veure millor les curses, sense canviar de lloc la línia de meta, aquestes dues categories competiran als carrers Santandreu, Plaça des Mercat, carrer Nou i Sa Tanca, amb un total de 700 metres a cada volta.

Aquesta programació ciclista començarà a les 10 del matí seguint el següent programa:

Socials: (aficionats i especials) a les deu del matí per completar 40 Kms. repartits en 25 voltes. Bonificació cada cinc voltes. Trofeu per als quatre primers de cada categoria. Els nostres representants, Ferriol Colombram, Antoni Mulet, Sebastià Ripoll, Miquel Franco, Guillem Quetglas, Joan Pira, Antoni Mas, Esteve Bergas, Ferriol Roig, Antoni Font, Antoni Castelló,... seran els màxims candidats a la victòria.

Socials: (cadets, juvenils i veterans) a les 11.15 hores a la distància de 31 Kms. que significaran 20 voltes bonificant cada cinc. Trofeu per als quatre primers de cada categoria. Manuel Fernández és el gran dominador d'aquesta categoria. Amb ell hi seran Simó Font, Joan Seguí i Tomeu Arbona.

.....
LLORENÇ SEGUÍ
.....

Cadets: a les 12.15 hores iniciaran la seva cursa sobre 25 quilòmetres. Seran setze voltes bonificant cada quatre. Trofeu al guanyador absolut, a la primera fèmina i 17.000 pessetes repartides entre els sis primers. Hi tindrem Eva Fuster, Antoni Martorell, Lluís Ferrer, Rafel Campins, Pep Lluís Mayol i Oscar Fernández.

Alevins: a les 15.30 hores. Hauran de fer sis voltes i disputar puntuació de meitat i final de la cursa. La primera fèmina i els cinc primers tendran trofeu. El nostre

Club estarà representat amb Guillem Vallori, Mateu Català i Cristina Fernández. El gran absent serà Jaume Vallés, recentment operat d'un peu.

Infantils: a les 15.45 hores per completar quinze voltes amb puntuació cada cinc. Serà un total de 11.2 quilòmetres. Trofeu per a la primera fèmina i els cinc primers Victoria Montiel, els germanes Barceló, Vicenç Reynés, Guillen Beltrán i Jaume Llompart seran els nostres representants.

Juvenils: a les 16.15 hores per completar 30 voltes. Seran 4€ quilòmetres per disputar el trofeu del guanyador, de la millor fèmina i les 28.000 pessetes repartides entre els deu millors. Els colors del nostre Club Ciclista competiran per primera vegada de forma oficial tan en juvenils com a la cursa següent. Hi seran Daniel Estarellas, Xisco Mulet, Christian Retolaza, Emilio Genovart, Antoni Obrador, Pere Moncada i les germanes Beltrán.

Aficionats: a les 17 hores. Serà la prova més llarga del dia a la distància de 70 Kms repartits en 45 voltes i bonificació cada cinc. Trofeu al guanyador i 60.000 pessetes en premis. Aquesta cursa molt possiblement contarà amb la participació d'alguns dels equips peninsulars o seleccions estrangeres que ha seran a Mallorca per participar al Cinturó ciclista que comença dos dies després.

Des d'aquestes pàgines volem agrair públicament la gran col·laboració que hem trobat a les distintes entitats comercials del nostre poble així com a l'Ajuntament de Maria i al Consell Insular de Mallorca.

CC. Maria de la Salut

Notícies curtes del Club Ciclista

DIVENDRES SANT

El passat dia primer d'abril, festivitat del Divendres Sant, seguint la tradició dels anys anteriors, els ciclistes del nostre Club, anàrem tots plegats a Lluc per visitar la Patrona de Mallorca. Aquesta nota està redactada dos dies abans. Al proper número de Fent Carrerany vos informarem de tots els detalls.

ANDERS CARLSSON

Aquest és el nom de la darrera incorporació per a l'equip aficionat. Va néixer a Suècia dia 24 de març de l'any 1.967. Ha estat integrat a distints equips d'Espanya, França, Suècia i Estats Units. Ja coneixia la nostra illa. A l'any 89 va guanyar el "Ciutat de Palma" i al dia següent fou segon a Santa Magdalena d'Inca. De les quatre curses que ha fet amb el nostre maillot ja ha aconseguit una cinquena i una tercera posició. Esperam que la seva incorporació sia un gran encert per ambdues parts i que els èxits esportius l'acompanyin.

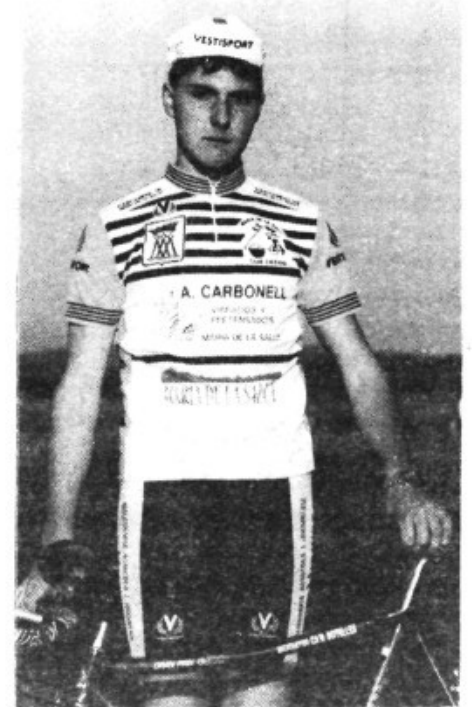
EL MILLOR EQUIP SOCIAL

Encara no han passat gaire setmanes des de l'inici de la temporada competitiva per a la categoria social. Quan redactam aquesta pàgina tan sols s'han disputades quatre curses i ja no hi ha cap dubte sobre el potencial esportiu de cada un dels equips d'aquesta categoria. Els nostres representants, amb la resistència de Pretensats Carbonell, l'empenta d'Excavacions Fonthisa i la mecànica de Guillem Mestre reflexada als seus maillots, han guanyades tres de les quatre curses i han demostrat que Maria de la Salut segueix al capdavant del ciclisme social de la nostra illa. La que no guanyaren va tenir un final inesperat ja que, a Sencelles, la cursa va haver de finalitzar abans del previst a conseqüència d'un accident que va causar la mort d'un cicloturista alemany molt prop del lloc de la cursa. Ferriol Colombram i Antoni Mulet són els dos grans protagonistes; tothom els vol derrotar, això confirma el que hem comentat abans. El domini dels nostres representants es va posar de manifest el passat dia 26 de març a Manacor. Al final del trofeu "Ciutat de Manacor" aconseguir els llocs primer, segon, tercer, quart, i sisè.

ANTONI FONT MUNAR

Després de llegir el segon llinatge podreu comprovar que no feim referència al president del Club sinó al seu fill. Des d'algunes setmanes enera Antoni practica el ciclisme amb molt d'interés i està decidit a iniciar la seva cursa esportiva amb el nostre equip social. Ja disposa de la corresponent llicència federativa i és molt possible que quan aquest número de Fent Carrerany arribi a les vostres

mans ja hagi debutat. Una bona notícia per a la família ciclista local i una gran alegria pels seus pares. Parlant de noves incorporacions, no podem oblidar que, després d'alguns temps sense competir Joan Seguí i Simó Font retornaran a les competicions. La seva participació a les curses socials incrementaran sensiblement el potencial del nostre equip.

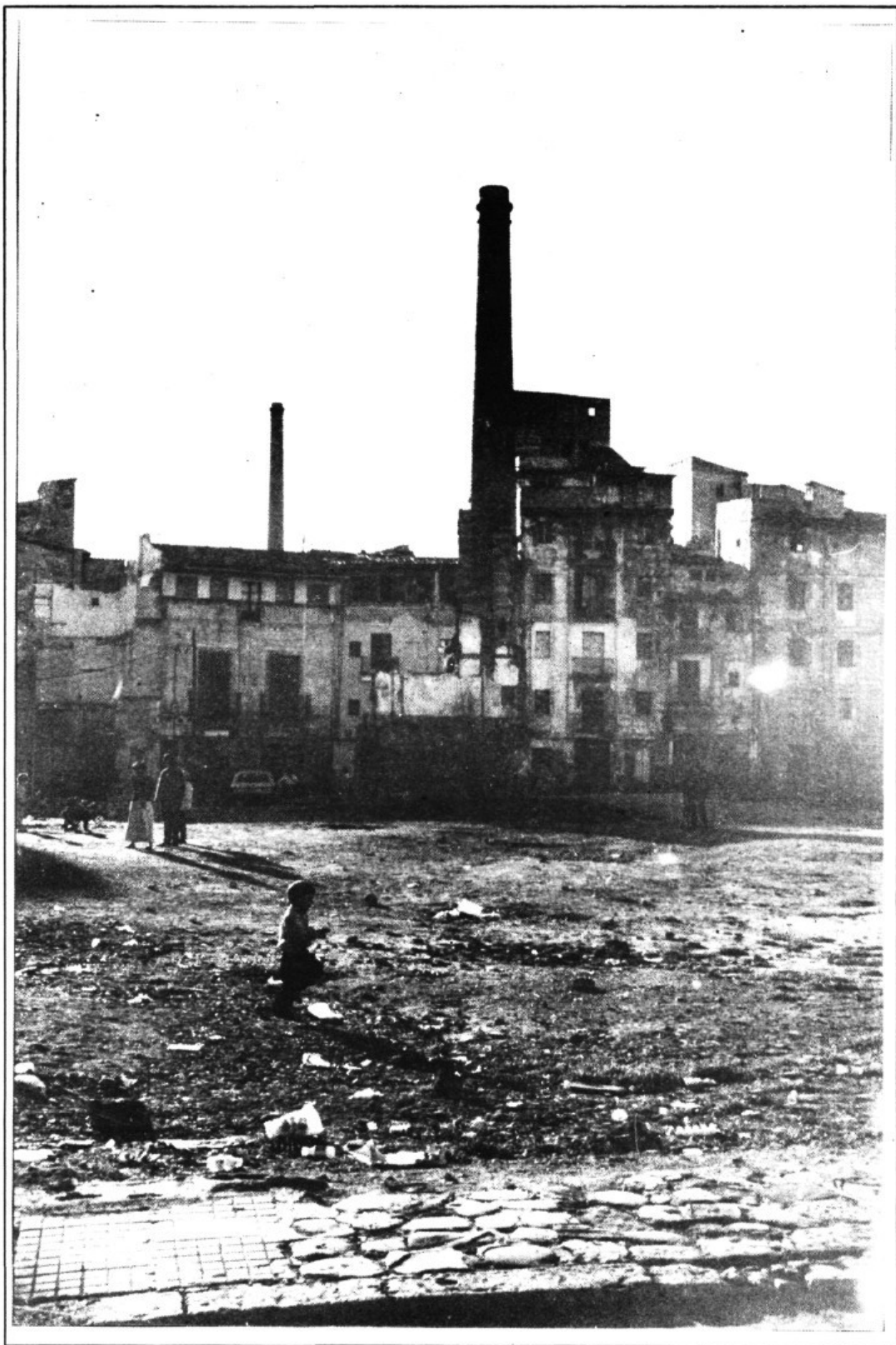

*****
Antoni Font
*****

JAUME VALLÉS

El més jove dels ciclistes del nostre poble, Jaume Vallés, fou operat d'un peu el passat dia 21 de març. Això significa que la temporada començarà, per ell, molt més tard que pels altres. Malgrat tot estam segurs que Jaume encara tindrà el temps suficient per demostrar les seves magnífiques condicions ciclistes. Li desitjam una ràpida recuperació.

SEGON PREMI DEL CONCURS DE FOTOGRAFIA Apartat Blanc i Negre: "LA ALEGRIA DE VIVIR" Autor: Pedro López